

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Marek Hattas, primátor
Číslo materiálu:	626/2020
Názov materiálu:	Protest prokurátora proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 8/2014 o dočasnom parkovaní na území mesta Nitry v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6
Spracovateľ:	Ing. Ivan Janček, referent pre mobilitu a MHD
Napísal:	Ing. Ivan Janček, referent pre mobilitu a MHD
Prizvať:	JUDr. Jaroslav Maček, prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra
Dátum rokovania MZ:	22.10.2020
Dátum vyhotovenia:	05.10.2020

Návrh na uznesenie:	<p>Mestské zastupiteľstvo v Nitre</p> <p>p r e r o k o v a l o</p> <p>protest prokurátora Kd 87/20/4400-10 zo dňa 31.07.2020 proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 8/2014 o dočasnom parkovaní na území mesta Nitry v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a</p> <ul style="list-style-type: none">- vyhovuje protestu prokurátora proti napadnutým ustanoveniam - § 8 a bodu č. 3 IV) Prílohy č. 2 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Nitry č. 8/2014 o dočasnom parkovaní na území mesta Nitry v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6- nevyhovuje protestu prokurátora proti napadnutým ustanoveniam - bodu č. 3 I), II) Prílohy č. 2 VZN č. 8/2014 o dočasnom parkovaní na území mesta Nitry v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6
----------------------------	--

Podpis predkladateľa:	
------------------------------	--

Prerokovanie protestu prokurátora Krajskej prokuratúry Nitra, zn. Kd 87/20/4400-10

proti

Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 8/2014 o dočasnom parkovaní na území mesta Nitry v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6

Dňa 05.08.2020 bol Mestu Nitra doručený protest prokurátora Krajskej prokuratúry Nitra Kd 87/20/4400-10, ktorým prokurátor krajskej prokuratúry na základe podnetu, ktorý Okresná prokuratúra Nitra považovala za neopodstatnený, napadol zákonnosť niektorých ustanovení VZN č. 8/2014 o dočasnom parkovaní na území mesta Nitry v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 (ďalej len „VZN č. 8/2014“) a navrhol tieto ustanovenia vypustiť, resp. nahradiť ustanoveniami, ktoré budú v súlade so zákonmi, a to v lehote 90 dní od doručenia protestu.

Nesúlad VZN č. 8/2014 so zákonmi vidí Krajská prokuratúra Nitra v týchto oblastiach (ustanoveniach):

1/ Oslobodenie od parkovného pre poslancov Mestského zastupiteľstva v Nitre a pre zamestnancov Mesta Nitry na miestnej komunikácii Damborského (§ 8 VZN č. 8/2014)

2/ Úprava umožňujúca mestu nevrátiť občanovi časovo nespotrebovanú časť úhrady za dočasné parkovanie v prípade predčasného zrušenia parkovacej karty (bod č. 3 IV) Prílohy č. 2 VZN č. 8/2014)

3/ Podmieňovanie vydania parkovacej karty (rezidentskej aj abonentskej) riadnym uhrádzaním poplatku za komunálne odpady (bod č. 3 I), II, Prílohy č. 2 VZN č. 8/2014)

K bodu 1/ prokurátor uvádza, že oslobodením vybraných skupín od parkovania sa určitým skupinám osôb (poslanci, zamestnanci mesta) priznali práva nad rámec zákona a bez toho, aby existoval zákonný titul na pozitívnu diskrimináciu týchto skupín.

Úprava dočasného parkovania mestom formou VZN sa realizuje na základe splnomocňovacieho ustanovenia § 6a ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb.. Podľa zmocňovacieho ustanovenia mesto môže vo VZN upraviť **spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest, výšku úhrady za dočasné parkovanie, spôsob jej platenia a spôsob preukázania jej zaplatenia**. Nemôže upravovať akékoľvek iné otázky a oblasti vzhľadom na to, že ide pôsobnosť obce v oblasti preneseného výkonu štátnej správy.

Priznanie práva na oslobodenie od parkovného podľa prokurátora do rámca tejto úpravy nepatrí, preto ho nie je prípustné vo VZN riešiť a zároveň takéto právo nevyplýva ani zo žiadneho iného právneho predpisu. Priznanie oslobodenia napĺňa znaky diskriminácie, čo je v rozpore s antidiskriminačným zákonom, nakoľko predstavuje neopodstatnenú ekonomickú výhodu oproti iným obyvateľom, ktorí majú rovnaké právo na užívanie obecného majetku slúžiaceho na zabezpečenie potrieb všetkých obyvateľov ako sú miestne komunikácie. Takéto zvýhodnenie v prípade poslancov je dokonca v rozpore s povinnosťou poslanca nevyužívať svoju funkciu na získavanie výhod v prospech svoj a blízkych osôb. V prípade zamestnancov mesta je rovnako neakceptovateľné, nakoľko iné skupiny zamestnancov nemajú na území mesta garantované právo na bezodplatné užívanie parkovacieho miesta v blízkosti svojho zamestnania.

Uvedenej námietke sa navrhuje vyhovieť tak, že poslanci MZ v Nitre a zamestnanci mesta Nitry pri parkovaní na miestnej komunikácii Damborského budú vypustení z okruhu oslobodení od platenia parkovného.

K bodu 2/ Krajská prokuratúra namieta ustanovenie **bodu č. 3 IV) Prílohy č. 2, cit.: „IV) V prípade, že občan požiada o predčasné zrušenie parkovacej karty, musí túto vrátiť na Mestský úrad v Nitre“**. Dôvodom protestu je skutočnosť, že citované ustanovenie nerieši, či sa alikvotná časť úhrady za obdobie, o ktoré sa predčasne ukončí platnosť karty, občanovi vracia alebo nie. Tým umožňuje, aby si mesto ponechalo časovo nespotrebovanú časť úhrady za službu, ktorá nebola poskytnutá. Uvedené považuje prokurátor za rozporné s ustanoveniami Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení,

podľa ktorých ten, čo sa bezdôvodne obohatí (napr. prijatím plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol), je povinný bezdôvodné obohatenie vydať. Nakoľko aj v prípade zrušenia parkovacej karty odpadá právny dôvod úhrady za dočasné parkovanie, mesto je povinné alikvotnú časť úhrady vrátiť.

Uvedenej námietke navrhujeme vyhovieť tým, že do VZN doplníme ustanovenie o tom, že pri zrušení parkovacej karty sa nespotrebovaná časť úhrady vráti.

K bodu 3/ Predmetom protestu sú tiež ustanovenia, ktoré podmieňujú vydanie parkovacej karty, úhradou poplatku za komunálne odpady, a to ustanovenia bodu č. 3 I), II) Prílohy č. 2 VZN č. 8/2014:

I) Parkovacia karta sa vydá iba žiadateľovi, ktorý je poplatníkom poplatku za komunálne odpady v meste Nitra a mesto Nitra neviduje voči jeho osobe a ani bytovej jednotke žiadne nedoplatky. (podmienka pre vydanie rezidentskej parkovacej karty)

II) Podmienkou pre vydanie PK –A (abonentskej parkovacej karty) je uhrádzanie poplatku Mestu Nitra za komunálne odpady z titulu pobytu v meste Nitra alebo užívania nehnuteľnosti. V prípade PK-A, podľa časti b) bodu I) nesmie mať osoba žiadateľa nedoplatky na poplatku za komunálne odpady v meste Nitra, resp. k bytovej jednotke, na ktorú sa karta vydáva, nesmú byť nedoplatky na poplatku za komunálne odpady.

Z pohľadu prokuratúry uvedená podmienka predstavuje skryté trestanie a sankcionovanie, na kreovanie ktorého mesto nie je oprávnené, nakoľko k ustanoveniu takejto sankcie nemá zmocnenie dané zákonom. Považuje za neprípustné a nezákonné, aby bolo od žiadateľa pod hrozbou nevydania parkovacej karty vynucované zaplatenie poplatku za odpady. Vymáhanie poplatku za odpady má zákonom vymedzené postupy, ktoré mesto má realizovať v rovine aplikácie práva. Rovinu aplikácie práva nie je možné premietat' do roviny tvorby práva. Nútený výkon povinností pre prípad nezaplatenia poplatku za komunálne odpady je upravený Exekučným poriadkom a mesto nemôže donucovať obyvateľov plniť povinnosti inak než v zmysle platných právnych predpisov.

Napriek prezentovanému názoru prokuratúry navrhujeme uvedené ustanovenia vo VZN ponechať, nakoľko sa domnievame, že mesto ako dobrý hospodár a v súlade s verejným záujmom má preverovať, či si obyvateľ plní všetky povinnosti a zaplatil všetky úhrady, ktoré mu zo zákona a iných právnych predpisov vyplývajú. Uvedené je v súlade s oprávnením a povinnosťou mesta prispievať svojou činnosťou k riadnemu plneniu zákonných povinností ich adresátmi.

V prospech legitimity ustanovenej podmienky riadneho plnenia poplatkovej povinnosti svedčí skutočnosť, že povinnosť platenia poplatku za komunálne odpady titulom trvalého pobytu v obci alebo titulom užívania nehnuteľnosti v obci je daná zákonom (§77 ods. 2 písm. a) zákona č. 582/2004 Z.z.), a rovnako lehota splatnosti poplatku je daná zákonom (§ 81 zákona č. 582/2004 Z.z.), teda nedochádza v tomto prípade k nedovolenému kreovaniu nových právnych povinností mestom. V rámci procesu vydania parkovacích kariet mesto oprávnené pristupuje k preverovaniu podmienky včasnej úhrady poplatku za komunálne odpady, tak ako preveruje aj ďalšie stanovené podmienky pre vydanie parkovacej karty (napr. vlastníctvo, resp. iný užívací vzťah žiadateľa k motorovému vozidlu, trvalý pobyt, resp. užívacie právo k nehnuteľnosti v spoplatnenej zóne), ktorých preukazovanie (na rozdiel od uhrádzania poplatku a komunálne odpady) prokuratúra nepovažuje za problematické alebo diskriminačné, pričom ich nesplnenie sa rovnako spája so stratou nároku na vydanie parkovacej karty. Každý občan má možnosť uhradiť poplatok za parkovanie prostredníctvom parkovacieho lístka, alebo SMS. Nie je nevyhnutné, aby obyvateľ mestskú parkovaciu kartu vlastnil. Parkovacia karta predstavuje benefit, ktorý mesto poskytne **bez rozdielu každej fyzickej osobe**, ktorá kumulatívne splní podmienky uvedené v nasledujúcich bodoch:

1/ trvalý pobyt alebo užívanie nehnuteľnosti v spoplatnenej zóne,

2/ držba motorového vozidla

3/ riadna a včasná úhrada poplatku za komunálny odpad.

Takéto nastavenie vzniku nároku na parkovaciu kartu má jednoznačne normatívny a nediskriminačný charakter. Zohľadňuje reálnu situáciu dostupnosti parkovacích miest a zabezpečuje udržanie stavu, kedy držiteľia parkovacích kariet za zaplatenú úhradu parkovného ešte majú možnosť využitia parkovacieho miesta ako protiplnenia poskytnutého zo strany mesta, nakoľko ide o platenú službu.

Zavedenie možnosti preukázania zaplata úhrady nielen prostredníctvom parkovacieho lístka (príp. sms) ale aj prostredníctvom cenovo výhodnejšej parkovacej karty mesto Nitra upravilo v rámci zákonom daného zmocnenia (vyplývajúceho z § 6a ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb.) upraviť výšku a spôsob platenia úhrady za dočasné parkovanie. Z hľadiska normotvornej právomoci mesta pri prenesenom výkone štátnej správy tak považujeme zavedenie parkovacích kariet (ako jedného zo spôsobov platenia parkovného) aj s osobitne určenou výškou parkovného za súladné so zákonom.

Mesto vynakladá nemalé finančné prostriedky na vybudovanie a správu parkovacích miest. Množstvo finančných prostriedkov takto vynaložených nereflektuje príjmy získané z predaja parkovacích kariet. Rozdiel je financovaný z rozpočtu mesta, ktorý je tvorený aj z poplatkov a daní ostatných obyvateľov. Bonifikácia obyvateľov s uhradenými poplatkami za komunálne odpady a ich motivovanie k plneniu platobných povinností je v súlade s verejným záujmom, pretože včasná úhrada poplatkov prispieva k riadnemu fungovaniu mesta a všestrannému rozvoju jeho územia, ktoré je na prospech všetkých obyvateľov. Takúto bonifikáciu jednoznačne nepovažujeme za správne stotožňovať a vykladať ako sankcionovanie alebo trestanie, pretože neobsahuje prvky donucovacej moci voči dlžníkovi.

Obdobne aj iné predpisy prijímané orgánmi verejnej moci viažu poskytnutie určitých benefitov (najčastejšie finančnej podpory vo forme dotácií, NFP a pod.) na riadne splnenie všetkých platobných povinností minimálne vo vzťahu k ich poskytovateľovi, ale spravidla aj na splnenie ďalších poplatkových, daňových, odvodových povinností vo vzťahu k iným subjektom.

Vzhľadom na uvedené dôvody máme za to, že ustanovená podmienka neexistencie nedoplatkov za komunálny odpady sa neprieči objektívnemu právu a z tohto dôvodu navrhujeme protestu prokurátora v tejto časti nevyhovieť.

Príloha:

Protest prokurátora č. Kd 87/20/4400-10 zo dňa 31.07.2020

Dôvodová správa

V rámci dozoru prokurátora nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra preskúmal zákonnosť Všeobecne záväzného nariadenia č. 8/2014 o dočasnom parkovaní na území mesta Nitry v znení dodatkov č. 1 - 6 a dňa 05.08.2020 doručil Mestu Nitra protest prokurátora, v ktorom konštatoval, že ustanoveniami VZN - §8, bodom č. 3 I), II) Prílohy č. 2, bodom č. 3 IV) Prílohy č. 2 bol porušený zákon o obecnom zriadení, zákon o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach (tzv. antidiskriminačný zákon) a Občiansky zákonník.

Prokurátor navrhol dotknuté ustanovenia VZN č. 8/2014 bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu, zrušiť.

Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o prokuratúre“), ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému nariadeniu obce a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväznú nariadenie zrušiť, alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. V rovnakej lehote je orgán verejnej správy povinný upovedomiť prokurátora o zrušení alebo zmene všeobecne záväzného nariadenia.

Podľa § 27 ods. 5 Zákona o prokuratúre, ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému nariadeniu obce, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

Podľa § 359 ods. 1 Správneho súdneho poriadku pod nevyhovením protestu prokurátora sa rozumie nezrušenie všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti, nevykonanie zmeny všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti v lehote podľa § 27 ods. 3 Zákona o prokuratúre.

V súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami predkladáme Mestskému zastupiteľstvu v Nitre materiál vypracovaný ako podklad pre rozhodnutie o proteste prokurátora.

Mestská rada v Nitre prerokovala materiál dňa 29.09.2020 a prijala k nemu uznesenie č. 464/2020-MR, ktorým odporučila Mestskému zastupiteľstvu v Nitre prijať uznesenie navrhované v tomto materiáli.